

Структурні і стилістичні характеристики англомовних наукових статей

Анотація. У статті досліджуються структурні і стилістичні характеристики англомовних наукових статей, стосовно предметного аспекту змісту навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого наукового писемного мовлення. Представлено найбільш вагомими характеристики англомовного наукового дискурсу: типові особливості наукового функціонального стилю, класифікацію підстилів наукового функціонального стилю, жанрову парадигму наукового дискурсу для наукового підстилю, жанрові маркери англомовних наукових статей. Аналіз композиційних характеристик англомовних наукових статей дозволив встановити сім обов'язкових структурних компонентів, аналіз стилістичних характеристик – низку типових засобів вираження промоційних авторських стратегій на лексичному та граматичному рівнях.

Ключові слова: науковий дискурс, функціональний стиль, мовленнєвий жанр, промоційна стратегія, структурні параметри, стилістичні параметри.

Курило Л. В.

Киевский национальный лингвистический университет

Структурные и стилистические характеристики англоязычных научных статей

В статье исследуются структурные и стилистические характеристики англоязычных научных статей касательно предметного аспекта содержания обучения будущих преподавателей английского языка профессионально ориентированной научной письменной речи. Представлены наиболее существенные характеристики англоязычного научного дискурса: типичные особенности научного функционального стиля, классификация подстилей научного функционального стиля, жанровая парадигма научного дискурса для собственно научного подстиля, жанровые маркеры англоязычных научных статей. Анализ композиционных характеристик англоязычных научных статей позволил выделить семь обязательных структурных компонентов, анализ стилистических характеристик – ряд типичных средств выражения промоциональных авторских стратегий на лексическом и грамматическом уровнях.

Ключевые слова: научный дискурс, функциональный стиль, речевой жанр, промоциональная стратегия, структурные параметры, стилистические параметры.

Kurylo L. Kyiv National Linguistic University

Structural and stylistic characteristics of scientific articles in English

Abstract. Introduction. Teaching professionally oriented scientific writing to MA students of linguistic specialities proves to be a necessary and complicated step to develop the students' ability to take an active role in international research in their professional field, which is the testimony of effective integration of the Ukrainian educational system

into the European Higher Education Area. One of the relevant genres to teach the MA students is the scientific article, and developing the corresponding methodology calls for the deep analysis of the scientific article's structural and stylistic characteristics. Thus the present research is due to serve the essential prerequisite for the methodology of teaching professionally oriented scientific writing.

Purpose. The purpose of this research is defining the structural and stylistic characteristics of scientific articles in English, which pertain to the subject aspect of the content issues of professionally oriented scientific writing teaching methodology for future teachers of English.

Methods. The author explores the most significant characteristics of the modern scientific discourse in English: the typical features of the scientific functional style, the classification of substyles in the scientific functional framework, the genre paradigm of scientific discourse for the scientific substyle. The author also suggests the linguistic analysis of the genre markers of scientific articles in English.

Results. The analysis of compositional characteristics of scientific articles in English covers the seven obligatory structural elements. The analysis of stylistic characteristics in this respect provides a variety of typical means to express the promotional author strategies on lexical and grammatical levels. The article also displays the analysis of headlines of scientific articles in English; this gives the idea that the headlines are realized in six structural-syntactic models and nine author promotional strategies.

Keywords: scientific discourse, functional style, speech genre, promotional strategy, structural parameters, stylistic parameters.

Постановка проблеми. Методика навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого наукового писемного мовлення (НПМ), що є передумовою успішного функціонування української системи освіти в межах європейського простору вищої освіти, передбачає вивчення лінгвістичних особливостей НПМ, зокрема структурних і стилістичних характеристик наукових текстів, що відображають основні риторичні норми англомовного наукового дискурсу (НД). Таким чином, актуальність дослідження структурних і стилістичних особливостей англомовних наукових статей продиктована необхідністю навчання магістрантів мовних спеціальностей писемного спілкування у межах цього мовленнєвого жанру англомовного НД, а також значною різницею у дискурсивній практиці україномовної та англомовної наукової комунікації, що відображається в особливостях власне англомовного НД, стильових і жанрових характеристиках наукової статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження питання лінгвістичних особливостей англомовного НД займалось багато вчених. Так, питання мовленнєвої системності наукового функціонального стилю та функціонування англомовного НД у межах різних наукових текстів розглядали Р. С. Алікаєв [1], М. Н. Кожина [3], В. Е. Чернявська [6], С. В. Шепітько [7] та ін. Риторичне навантаження різних мовленнєвих жанрів НД досліджували Т. В. Яхонтова [8], Дж. М. Суейлз (Swales J. M.) [11] та ін. Т. М. Корж займалась проблематикою анування англійських професійно орієнтованих статей [4]. О. С. Синєкоп представила класифікацію підстилів наукового писемного спілкування у межах дослідження інтерактивного навчання НПМ з використанням комп'ютерних технологій [5]. О. М. Гніздечко запропонувала вирішення проблеми авторизації англомовного НД, проаналізувавши його комунікативно-прагматичний аспект [2]. Б. Фабер (Faber B.) [9] і С. Шалом (Shalom C.) [10] визначили риторичні норми написання і презентації англомовних тез доповідей. Проте дослідження *композиційних і стилістичних особливостей* англомовних наукових статей з проблематики методики навчання іноземних мов залишилось поза увагою дослідників.

Беручи до уваги актуальність проблеми і недостатній рівень її дослідженості, ставимо за **мету** статті визначити домінантні характеристики англомовного НД у межах виокремлених жанрових параметрів. Мета статті визначає її *завдання*: охарактеризувати особливості наукового функціонального стилю, розглянути класифікацію підстилів наукового функціонального стилю, описати жанрову парадигму НД для власне наукового підстилю, проаналізувати жанрові маркери для англомовних наукових статей.

Результати дослідження. Розглянемо насамперед поняття “функціональний стиль та його домінантні ознаки для НД”.

Функціональний стиль (ФС), слідом за М. М. Кожіною і Т. В. Яхонтовою, ми розуміємо як відкриту систему екстралінгвістичної природи, об'єднану спільністю функції або сфери вживання [3, с. 114; 8, с. 121].

Основними ознаками наукового ФС, слідом за С. В. Шепітько, вважаємо креативність і професійну цінність [7]. Серед провідних ознак також варто назвати об'єктивність, інформативність, однозначність, логічну послідовність, точність, лаконічність; звідси впливає необхідність жорсткої композиційної та мовленнєвої регламентованості наукових текстів. Інтертекстуальність є ще однією ознакою, що вказує на різноманітні зв'язки між текстами і дискурсами у процесах їх історичного розвитку і синхронного існування [8, с. 97]. Завдяки інтертекстуальності науковий текст принципово діалогічний, а діалогічність —

основа інтеракції комунікантів у межах цього типу дискурсу, сфокусована комунікативна спрямованість на адресата [6, с. 22; 7]. Інтертекстуальність — це не лише одна із провідних особливостей наукового висловлювання, але й універсальний принцип побудови наукового тексту на рівні змісту, що задає головну характеристику останньому як мікротексту у загальнонауковому макротексті [6, с. 49]. Діалогічність виражається у використанні проблемних запитань, чужої мови у вигляді цитат, часто з оцінкою наведеної думки, оцінних мовних засобів, вставних слів і конструкцій, підкресленого протиставлення різних поглядів на проблему, спростування позицій опонентів тощо. Крім того, чіткість і формалізованість структури наукового тексту виявляється у дуже жорстких вимогах щодо його оформлення. Отже, домінантними ознаками наукового ФС вважаємо: креативність, професійну значущість, об'єктивність, інформативність, однозначність, структурну формалізованість, логічну послідовність, точність, лаконічність, інтертекстуальність і діалогічність.

Науковий ФС розгалужений на підстилі, кожен з яких має свої характерні особливості.

Розглянемо класифікацію підстилів наукового ФС детальніше. Слідом за Р. С. Алікаєвим і О. С. Синєкоп ми розрізняємо такі підстилі у парадигмі наукового ФС [1, с. 63; 5, с. 49]:

- 1) власне науковий, що включає такі жанри як монографія, стаття, тези доповідей, (авто)реферат, анотація тощо;
- 2) науково-навчальний, що відображається у таких жанрах як лекція, підручник та ін.;
- 3) науково-технічний, що репрезентований у науково-технічних специфікаціях, інструкціях тощо;
- 4) науково-популярний, що здебільшого представлений у жанрі науково-популярної статті;
- 5) довідниково-енциклопедичний, до яких належать словники, енциклопедії та довідники;
- 6) науково-діловий, що включає такі жанри як патент, авторське свідоцтво тощо.

У межах цієї статті ми докладно розглядаємо лінгвістичні характеристики наукового підстилю.

Загалом науковий підстиль традиційно характеризується підкреслено неемоційним авторським ставленням до предмета мовлення [2, с. 23]. Серед основних домінант власне наукового підстилю важливе місце займає некатегоричність викладу, тобто виваженість наукових оцінок, узагальненість і підкреслена доказовість [6, с. 22]. У межах власне наукового підстилю мета наукового спілкування — процес набуття знань про наукову картину світу [1, с. 61], і, очевидно, адресант і адресат є носіями цієї картини. Тому ще одна важлива ознака наукового ФС для власне наукового тексту — статусне рівноправ'я учасників НД у тому сенсі, що ніхто із дослідників не володіє моно-

полією на істину, а безкінечність пізнання примушує кожного вченого критично ставитися як до чужих, так і до своїх наукових пошуків [2, с. 35]. Таким чином, для власне наукового підстилю характерною є симетрична наукова комунікація, а не комплементарна. Таким чином, аналіз особливостей наукового ФС дає можливість зробити висновок про те, що конститутивною ознакою власне наукового підстилю і основним способом створення НД є полемічний діалог учених, які в межах наукового етикету відстоюють свою точку зору щодо певної наукової проблеми.

Перейдемо до розгляду поняття *мовленнєвий жанр* (МЖ), який ми, слідом за Т. В. Яхонтовою, розуміємо як соціориторичну категорію і відносно стійкий тип висловлювання у межах ФС [8, с. 23, 36]. Жанрова парадигма НД для власне наукового підстилю може бути представлена в такому вигляді: її ядро включає первинні жанри (основними є монографія, дисертація, стаття, тези доповідей), а периферія – вторинні (основні – це анотація, (авто)реферат, тези доповідей, традиційна й електронна наукова кореспонденція). Первинні жанри передають наукові результати, які отримані безпосередньо в ході наукових досліджень і не спираються в композиційному плані на представлену іншим цілісним текстом концепцію. Первинний науковий текст відображає структуру пізнавальної діяльності суб'єкта науки у послідовності таких когнітивних фаз: проблемна наукова ситуація → гіпотеза → доведення → висновок. Вторинні жанри містять кінцеві концептуальні результати аналітико-синтетичної переробки первинного тексту і виконують комунікативно-посередницьку функцію [6, с. 39]. Їхньою суттєвою рисою є семантична адекватність основному змісту базового твору, обмежена меншим порівняно з ним текстовим об'ємом. Вторинні тексти поділяються на науково-інформаційні (анотація, (авто)реферат, тези доповідей, резюме-висновки) та науково-критичні (рецензія, науковий відгук і критичний огляд) [6, с. 40].

Розглянемо тепер докладніше такий МЖ власне наукового підстилю як наукова стаття. З метою вивчення жанрових маркерів наукових статей ми вивчили теоретичний доробок науковців – дослідників цього жанру англomовного НД, а також проаналізували 150 наукових статей з методики викладання іноземних мов. Відбір текстів для лінгвістичного аналізу ми проводили за такими критеріями:

- 1) приналежність до наукового МЖ (лише наукові статті з методики навчання ІМ),
- 2) новизна й актуальність змісту (інформація не повинна бути застарілою, а повинна відображати новітні досягнення),
- 3) публікація в англomовному науковому фаховому виданні (друкованому чи електронному).

Об'єктами лінгвістичного аналізу стосовно цього

жанру наукової прози були: структурні і стилістичні особливості наукових статей.

Перейдемо до детального розгляду жанрових маркерів *англomовної наукової статті*, що є репрезентативним первинним жанром і джерелом оперативної передачі інформації.

До композиційно-структурних параметрів та визначальних стильових ознак наукової статті належать стандартизація, лінійність, цілісність і зв'язність, функціонально детерміновані прагматичними настановами ясності, точності в оформленні ідей, раціональним характером наукового висловлювання [2, с. 23]. Жанровою метою наукової статті є усунення не аксіологічного, а когнітивного дисонансу шляхом передачі нового наукового знання або інтерпретації уже відомого [11, с. 53]. Тому науковець має володіти аргументативною технікою мовлення, спрямованою на переконання адресата в істинності повідомлюваної інформації шляхом обґрунтування її об'єктивності, неупередженості і мотивованості через відповідне структурування англomовного НД [2, с. 18].

Проведений аналіз англomовних наукових статей дозволив нам встановити, що у композиційному плані стаття містить сім обов'язкових блоків і три потенційно можливих. До обов'язкових композиційно-логічних блоків належать: 1) заголовок, 2) анотація, 3) вступ, 4) методи і матеріали, 5) результати, 6) обговорення, 7) список використаних джерел.

До потенційно можливих композиційних блоків належать:

- 1) перелік вдячностей від автора,
- 2) відомості про автора,
- 3) додатки.

Важливою композиційною особливістю англomовної наукової статті є її структурування на довільну кількість підзаголовків, що у риторичному плані означає орієнтованість на зручність для сприйняття цілісного наукового продукту і його презентабельний вигляд. Таке структурування наукової статті продиктоване такою особливістю англomовних наукових текстів як промоційність, тобто набуття певних рис рекламного дискурсу як наслідок конкурентної боротьби на ринку науки [8, с. 171-172]. У таблиці 1 ми показали послідовне композиційне розгортання цього МЖ; знаком "+" позначена обов'язкова наявність композиційного блоку, знаками "+/-" позначена потенційно можлива його присутність у англomовній науковій статті (див. табл. 1).

Як бачимо, проведене дослідження композиційної структури англomовної наукової статті корелює з дослідженням Дж. М. Суейлза (Swales J. M.), у якому вчений розглядає наукову статтю як поєднання таких жанротворчих формальних композиційних фрагментів: вступ, методи і матеріали, результати, обговорення [11, с. 133-134]. У межах цієї статті ми зосередимося

Таблиця 1

Послідовне композиційне розгортання
англомовної наукової статті

Композиційний блок	Його обов'язковість
1. Заголовок	+
2. Анотація	+
3. Вступ	+
4. Методи і матеріали	+
5. Результати	+
6. Обговорення	+
7. Перелік вдячностей від автора	+/-
8. Список використаних джерел	+
9. Відомості про автора	+/-
10. Додатки	+/-

на розгляді обов'язкових композиційно-логічних блоків, оскільки саме дотримання обов'язкової композиційної структури забезпечує розвиток у майбутніх викладачів англійської мови дискурсивних умінь.

Заголовок англомовної наукової статті з методики навчання іноземних мов, згідно з результатами нашого аналізу, характеризується низкою промоційних елементів і виконує дві функції: рекламну й інформативну. На основі аналізу заголовків англомовних наукових статей ми встановили, що вони реалізуються у шести структурно-синтаксичних моделях:

- 1) номінативні конструкції (наприклад, *The Benefits of Using Drama in the ESL/EFL Classroom*);
- 2) дієслівні конструкції з безособовими формами дієслова як опорними елементами (наприклад *Building Fluency through the Repeated Reading Method*);
- 3) прийменникові конструкції з об'єктним значенням, які починаються з прийменників (найчастіше *on, to, toward(s)*) (наприклад *Towards an Understanding of Culture in L2/FL Education*);
- 4) конструкції-речення, зокрема питальні (наприклад *How to Effectively Use News Articles in the EFL Classroom?*);
- 5) конструкції із двох частин, що належать до різних синтаксичних типів (наприклад *Lessons from the Other Side of the Teacher's Desk: Discovering Insights to Help Language Learners*);
- 6) імперативні конструкції (наприклад *Create a Christmas quiz*).

Підзаголовки англомовної наукової статті характеризуються згорнутістю мовних засобів (номінативні групи, еліптичні речення, риторичні запитання).

Промоційний ефект у заголовках має низка мовно-стилістичних засобів, які ми представили у табл. 2.

Отже, структурні і стилістичні параметри англомовної наукової статті передусім вказують на промоційність цього МЖ – спрямованість на заохочення потенційного читача ознайомитися з науковими здобутками автора.

Перейдемо до розгляду анотації як обов'язкового структурного компонента англомовної наукової статті. Основними жанровими параметрами анотації, слідом

Таблиця 2

Мовностилістичні засоби вираження промоційних авторських стратегій у заголовках англомовних наукових статей

Мовностилістичні засоби	Приклади заголовків
1) метафора	1) Harmonious Learning: Yoga in the English Language Classroom 2) The Door to Spontaneity 3) CLIL: The Nature of the Beast 4) Looking at teaching through multiple lenses
2) епітет	1) Musical Storytelling 2) Comic Relief: Using TV Comedy in Listening Comprehension
3) каламбур	1) Help students help themselves 2) Creating a Storytelling Classroom for a Storytelling World 3) Talking the talk of the TESOL classroom
4) чужа мова	1) 'Very good' as a teacher response 2) Teaching Listening Skills to Young Learners through "Listen and Do" Songs
5) розмовні слова і вирази	1) What's up prof? Teaching upper intermediate doesn't have to be so dull 2) Getting Teens to Really Work in Class
6) нетиповий словотвір	The EFL teacher as PC 'wizard' and 'Internaut': some scepticism
7) алітерація	1) The Teaching Toolbox: Reconciling Theory, Practice, and Language in a Teacher Training Course 2) Myths, Mysteries, and Mottos
8) типографські засоби	Using <i>The Simpsons</i> in EFL Classes
9) еліптизми	To the Moon! – A Launch Pad for Encouraging Students to Express Their Opinions

за Т. М. Корж, вважаємо її мету, повноту передачі змісту наукової статті, стислість змісту, обсягові характеристики, зв'язність викладу інформації і відсутність авторських коментарів [4, с. 60]. Мета анотації – швидко дати читачу загальне уявлення про зміст, не вдаючись до розгляду конкретних даних, методів і висновків. Відповідно вона не може замінити первинного документа, а її завдання полягає в тому, щоб дати можливість науковцю скласти враження про доречність більш детального ознайомлення з первинним текстом (науковою статтею). Дослідження Т. В. Яхонтової щодо структури анотації дозволяють нам описати її модель як послідовність таких композиційних блоків [8, с. 266]:

- 1) окреслення території дослідження;
- 2) презентація його цілей;
- 3) підсумок отриманих результатів (який може містити згадування про застосовану методику);
- 4) додаткове висвітлення окремих моментів статті (наприклад наголошення на наявності в основному тексті графічних ілюстрацій, прикладів, тестових завдань, наведення сумарної оцінки одержаних результатів);
- 5) ключові слова (необов'язковий структурний компонент в англомовній науковій статті).

На основі проведеного аналізу англомовних наукових статей можемо констатувати, що анотація зако-

Типові засоби вираження промоційних авторських стратегій у англomовній науковій статті на лексичному та граматичному рівнях

номірно пов'язана із самою статтею різнорівневими інтертекстуальними зв'язками, що проявляються через подібності у смисловому структуруванні, наявності деяких спільних жанрових елементів і мовних особливостей. Анотація реалізується у вигляді коротких текстів, написаних самими авторами статей. Обсяг анотації складає приблизно три-п'ять речень, домінантна структура – один абзац. Риторичні норми анотацій узгоджуються з відповідними рисами цього жанру та науковим ФС у цілому. Домінує нон-темпоральне (термін О. М. Гніздечко) вживання часів дієслова, коли час не є головним чинником вибору граматичних форм. Тому найуживанішим є Present Simple, який може позначати будь-який час (Historic Present), і лише у деяких випадках використовуються інші граматичні часи.

Вступ починається із загальних моментів – окреслення галузі дослідження, його контексту і поступово переходить до конкретної проблематики зі звуванням далі до методів і матеріалів. Після останніх, однак, починається зворотний рух до загального – від обговорення результатів до подальших перспектив, які збільшують масштаби дослідження, виводять його на рівень певних узагальнень [8, с. 162]. Відповідно до таких цілей і напрямку аргументації змінюється і характер змісту структурних частин статті: він є більш концептуальним у вступі й обговоренні та конкретнішим в описанні методів і результатів. Така логіко-формальна побудова жанру статті відбиває специфіку когнітивних процесів у науковому пошуку, де постійно відбувається як презентація конкретних даних, так і абстрактне її осмислення [11, с. 121].

У композиційних блоках “вступ” та “обговорення” автор переважно застосовує риторичну стратегію зазначення прогалін у попередніх дослідженнях, перспектив подальших наукових пошуків і потенційних обмежень проведеного дослідження, що створює враження особливої наукової точності й ретельності, а також промоційні стратегії, що робить науковий виклад більш модальним, експресивно-емоційним з метою передачі авторського ставлення й оцінки і рекламування попередніх наукових досягнень. Дослідження Т. В. Яхонтової [8, с. 173-181] і проведений нами аналіз наукових статей дає підстави визначити засоби вираження промоційних авторських стратегій на лексичному і граматичному рівнях. Їх перелік представлений у табл. 3.

Слід також зазначити, що у композиційно-логічному блоці “результати” автор часто заздалегідь передбачає можливі запитання або зауваження з боку реципієнтів і не хоче відкладати

	Мовностилістичні засоби	Приклади
На лексичному рівні	1) загальнонаукові кліше	... ongoing discussions concern...; a communicative focus places emphasis on ...; further downstream...; by way of exemplification ...
	2) розмовні слова і вирази	simple-to-implement techniques; eventually I was able to pick up the language through necessity; ...we all have a great deal of passive knowledge of our native languages...
	3) аббревіатури	TELL – Technology Enhanced Language Learning, CALL – Computer Assisted Language Learning
	4) терміни	enhanced cognitive flexibility; pronunciation drill; communicative language learning
	5) засоби вираження модальності	it is probably safe to say...; it could be thus deduced that..., there is a definite possibility that...; in all probability...
	6) займенник “I”, що позначає персональність викладачу	I have found that this prompt works well to stimulate discussion among students...; the use of pronunciation drills or exercises was something I, as an EFL teacher, never stressed
	7) емоційно забарвлена лексика, що проявляється у вживанні: - метафор; - метонімії; - епітетів; - персоніфікації.	...teachers can tap into their students' familiarity...; ...this method is a springboard for changes in my approach to teaching reading; ...unprecedented contact among language groups; the article will discuss the rationale for using extensive reading of literary texts in the EFL classroom;
На граматичному рівні	1) емпатичні структури	Not only does using the target language to teach grammar help students develop their own analytical skills in identifying structure,...
	2) риторичні запитання	But how do we address these issues in class? If we call this plagiarism, how can it be corrected?
	3) емпатичні вставні конструкції	Students are not expected to make distinctions between the positions of different authors because the textbook is usually written by only one person (who likely did not use citations!)
	4) паралельні конструкції	If the texts are too difficult, if students do not know the objectives, if instructors have no guidelines for assignments or assessment, reading is a drudgery for students and teachers alike.
	5) чужа мова і прями цитування	As one of my Korean students explained, she and her classmates “copied information from several websites, and melded them invisibly”...
	6) описові часові форми, що проявляються при апелюванні до власне авторського досвіду	Several weeks after I had first arrived in Senegal, a colleague phoned and asked me to come to the Embassy's Information Resource Centre, as some students from out of town wanted to speak with me
	7) інверсія, переважно часткова	As they confront new ideas, readers use their background knowledge and experience to construct meaning...
	8) номінативні конструкції: - власне номінативні; - герундіальні; - інфінітивні.	I followed an intensive language training programme in a classroom setting... When choosing cultural content for our classes, we need to consider two basic criteria... Word stress is important for meaning, and many words are long and difficult for English speakers to pronounce.

пояснення на потім, для того щоб випередити потенційну критику і не дати їй чітко оформитися у свідомості читачів. Тому багато авторів суміщають композиційні блоки “результати” й “обговорення”.

Список використаних джерел містить перелік посилань, що використовувались у науковій статті. Посилання як жанровий елемент є експліцитним проявом інтертекстуальності, свідченням того, що кожний науковий текст залежить від попередніх і виступає ланкою у неперервному діалозі з іншими текстами [9]. Оформлення посилань і бібліографії відповідає існуючим в англомовній культурі правилам.

Загалом в англомовній науковій статті проявляється загальна тенденція, притаманна гуманітарним наукам, до уникнення надмірного суб’єктивізму і наголошення на аналітизмі й емпіричному пізнанні. Це виявляється й у форматуванні англомовних наукових статей: оформлення наукових текстів чітко відповідає існуючим позамовним стандартам: найчастіше вимогам Асоціації сучасних мов (MLA (Modern Language Association) guidelines – переклад наш) чи Американської асоціації психологів (APA (American Psychological Association) guidelines – переклад наш).

Висновки і перспективи. Отже, англомовна наукова стаття є первинним МЖ у структурі НД, що у композиційно-логічному плані характеризується стандартизацією, цілісністю, раціональністю, а також є конкурентоспроможним продуктом автора, що проявляється у його маркетизації. Автор чітко дотримується заданих формальних ознак цього мовленнєвого жанру і в композиційному плані умовно поділяє наукову статтю на сім обов’язкових структурних компонентів: заголовок, анотація, вступ, методи і матеріали, результати, обговорення, список використаних джерел. Аналіз стилістичних особливостей наукових статей переконливо доводить, що доміантними характеристиками цього мовленнєвого жанру є промоційність, тяжіння до розмовності, лінійний розвиток аргументації, а також авторська відповідальність за адекватне сприйняття змісту.

Перспективою подальших наукових досліджень у цьому напрямі може бути аналіз інших жанрів англомовного НД, які є релевантними для навчання майбутніх викладачів англійської мови, відбір типових зразків мовлення для навчання професійно орієнтованого НПМ у межах цього МЖ, розробка плану лінгвістичного аналізу англомовних наукових статей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аликаев Р. С. Язык науки в парадигме современной лингвистики / Аликаев Р. С. – Нальчик : Эль-фа, 1999. – 318 с.
2. Гніздечко О. М. Авторизація наукового дискурсу : комунікативно-прагматичний аспект (на матеріалі англомовних статей сучасних європейських та американських лінгвістів) : дис. ... канд. Філолог. Наук : 10.02.04 / Гніздечко Оксана Миколаївна. – К., 2005. – 203 с.

3. Кожина М. Н. О речевой системности научного стиля сравнительно с некоторыми другими : учеб. Пособие / Кожина М. Н. – Пермь : Пермь. Гос. Ун-т, 1972. – 395 с.
4. Корж Т. М. Навчання студентів вищих технічних навчальних закладів анування англійських професійно орієнтованих текстів : дис. канд. пед. наук. : 13.00.02 / Корж Тетяна Миколаївна. – Севастополь, 2008. – 256 с.
5. Синеккоп О. С. Методика інтерактивного навчання англійського писемного мовлення майбутніх фахівців з інформаційної безпеки з використанням комп’ютерних технологій : дис. канд. пед. наук. : 13.00.02 / Синеккоп Оксана Степанівна. – К., 2010. – 370 с.
6. Чернявская В. Е. Интерпретация научного текста : теоретическое учебное пособие / Чернявская В. Е. – Санкт-Петербург, 2004. – 128 с.
7. Шепітько С. В. Компоненти наукового дискурсу [Електронний ресурс] / С. В. Шепітько – Режим доступу до джерела : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/89_5/statti/39.pdf
8. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації : монографія / Яхонтова Тетяна Вадимівна. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – 420 с.
9. Faber B. Rhetoric in composition : The formation of organizational discourse in Conference on College Composition and Communication abstracts / B. Faber // Written Communication. – Urbana, IL, 1996. – Vol. 13. – №3. – P. 335-384.
10. Shalom C. The academic conference : A forum for enacting genre knowledge / C. Shalom // The language of Conferencing. – Frankfurt : Peter Lang, 2002. – P. 53-68.
11. Swales J. M. Genre Analysis : English in academic and research settings / J. M. Swales. – Glasgow : Cambridge Univ. Press. – 1990. – 260 p.

REFERENCES

1. Alikaev R. S. Yazyk nauki v aradigm sovremennoy linguistiki / Alikaev R. S. – Nalchik : El-fa, 1999. – 318 s.
2. Avtoryzatsia naukovooho dyskursu : komunikatyvno-prahmatychnyi aspekt (na materialii anhlomovnykh statei suchasnykh yevropeiskykh ta amerykanskykh lingvistiv) : dys. ... kand. Filoloh. Nauk : 10.02.04 / Hnizdechko Oksana Mykolaivna. – K., 2005. – 203 s.
3. Kozhina M. N. O rechevoi sistemnosti nauchnogo stilia sravnitelno s nekotoryimi drugimi : ucheb. Posobie / Kozhina M. N. – Perm : Perm. Gos. Un-t, 1972. – 395 s.
4. Korzh T. M. Navchannya studentiv vyschykh tehnychnykh navchalnykh zakladiv anotuvannya anhliyskykh profesiynno oryentovanykh tekstiv : dys. ... kand. Ped. Nauk : 13.00.02 / Korzh Tetiana Mykolaivna. – Sevastopol, 2008. – 256 s.
5. Synekop O. S. Metodyka interaktyvnoho navchannya anhliyskoho pysemnoho movlennya maibutnih fahivtsiv z informatsiynoi bezpeky z vykorystanniam kompiuternykh tehnolohiy : dys. ... kand. Ped. Nauk : 13.00.02 / Synekop Oksana Stepanivna. – K., 2010. – 370 s.
6. Chernyavskaya V. E. Interpretatsia nauchnogo teksta : teoreticheskoe uchebnoe posobie / Chernyavskaya V. E. – Sankt-Peterburg, 2004. – 128 s.
7. Shepitko S. V. Komponenty naukovooho dyskursu [Elektronnyi resurs] / Shepitko S. V. – Rezhym dostupu do dzherela : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/89_5/statti/39.pdf
8. Yakhontova T. V. Linhvistychna henolohiia naukovoi komunikatsii : monohrafiia / Yakhontova Tetiana Vadymivna. – Lviv : Vydavnychiy tsentr LNU imeni Ivana Franka, 2009. – 420 s.
9. Faber B. Rhetoric in composition : The formation of organizational discourse in Conference on College Composition and Communication abstracts / B. Faber // Written Communication. – Urbana, IL, 1996. – Vol. 13. – №3. – P. 335-384.
10. Shalom C. The academic conference : A forum for enacting genre knowledge / C. Shalom // The language of Conferencing. – Frankfurt : Peter Lang, 2002. – P. 53-68.
11. Swales J. M. Genre Analysis : English in academic and research settings / J. M. Swales. – Glasgow : Cambridge Univ. Press. – 1990. – 260 p.

Отримано 08.02.2016.